

198337

Pozdrav iz Triglava

V SZDL ugotavljamo veliko nezadovoljstvo naših delovnih ljudi zaradi kršenja dogovorjene politike in nestabilizacijskega obnašanja posameznikov in organizacij. Jugoslavija se je mnogokrat v težki situaciji in ob elementarnih nesrečah pokazala kot zgledna družba, ki zna združno, enotno in solidarnostno kot en mož odstranjevati posledice ujme. Če bi se danes tako organizirali tudi pri premagovanju gospodarskih težav, varčevanju, zbiranju pomembnih odpadnih materialov, čuvanju slehernega dinarja, zmanjševanju nepotrebnih izdatkov, tudi pri proslavah in veselicah, dviganju delovne storilnosti in discipline, bi naenkrat velikanska kopica na videz nepremagljivih gospodarskih problemov splahnela...

MITJA RIBIČIČ, Ribnica na Pohorju, 20. 9. 1981

POSVETI ZVEZE KOMUNISTOV

V prvi polovici meseca septembra so bili v Sloveniji posveti Zveze komunistov, ki so zajeli več občin skupaj, takojmenovane regije. Na teh medobčinskih posvetih so obravnavali vprašanja, kako na svojem območju uresničujejo stabilizacijsko politiko in kakšna je sposobnost Zveze komunistov, da se spopade s skupinami in posamezniki, ki te politike ne uresničujejo. Drugače re-

čeno, ugotavljali so ali je odgovornost za uresničevanje takšne politike dovolj zaostrena.

Med poglavitnimi stabilizacijskimi nalogami je tudi izvoz in prav o tem se je na posvetih veliko govorilo. Slovenija ima velike izvozne obveznosti vendar jih slabo uresničuje.

Posveta ljubljanske medobčinske skupnosti se je udeležil tudi predsednik CK

ZKJ France Popit, mariborske pa sekretar predsedstva, Franc Šetinc.

France Popit je povedal, da se v Ljubljani, v nekaterih okoljih ne zavedajo resnosti gospodarskega položaja, o izvozu pa je dejal, da ne gre le za uravnovešanje devizne plačilne bilance, temveč tudi zato, da bomo imeli dovolj deviz za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala, saj brez tega v nekaterih

proizvodnih panogah tudi delati ne bo kaj.

Na vseh posvetih so govorili tudi o vsebini letnih načrtov za leto 1982, v katerih mora izvoz bistveno presegati uvoz.

V ljubljanski regiji pa so spregovorili tudi o tretjem samoprispevku in ugotovili, da je nujen, če Ljubljana v naslednjem obdobju želi dvigniti družbeni standard. -eska-

ZAOSTRITEV ODGOVORNOSTI

Predsedstvo CK ZK Slovenije je opozorilo, da je potrebno posebno pozornost posvetiti odgovornosti in jo resnično zaostriti. V Komunistu, ki je izšel 11. septembra, lahko o tem med drugim preberemo tudi to, da ljudi ne skrbijo zaostrene razmere, temveč obnašanje nekaterih, ki bi še naprej radi ribarili v kalnem. Pri tem so posebej omenjeni takšni ljudje, ki se prsiyo kot linijski kadri na katere ne more niti slučajno pasti senčica dvoma.

Pisec prispevka, Janez Korošec, piše, da je bitka za stabilizacijo v najširšem pomenu besede — razredni spopad. S to ugotovitvijo skuša povedati, da gre za temeljito zaostroitev med samoupravnimi oblikami obnašanja in zahtevo po doslednem samoupravnem odločanju, v katerem sta platno in škarje lahko samo v rokah združenega dela, ne pa tistih, ki govorijo tako, delajo pa drugače.

Marsikomu je še vedno tuje načelo družbene lastnine,

ugotavlja Janez Korošec, potem pa skuša čim bolj preprosto povedati, kako je potrebno to načelo razumeti. Najprej, pravi, bi morali ob sleherni odločitvi vedeti, kaj je koristno za družbo oziroma skupnost, nato pa šele govoriti o koristi lastnega delovnega kolektiva, in, daleč na koncu, zase. Tega pa nekateri kratkomalo nočejo priznati, ugotavlja pisec.

In pri tem ne gre samo za ekonomska ali gospodarska pojmovanja, pojasnuje Korošec, temveč prav tako za

idejne, politične in moralne zadeve. Kljub temu, pravi, v nekaterih organizacijah ZK ne vedo o čem bi v sedanjem času razpravljali, pravtako pa niso sposobni reševati zaostrenih elementarnih vprašanj naše sedanjosti.

Za zaključek Korošec pove naslednje: Če se kje zapleta zaradi nesposobnosti, neznanja ali celo nasprotovanja je potrebno med člani ZK uveljaviti moralnopolitične ukrepe.

S.K.

LJUBLJANA SE ODLOČA

ZA III. SAMOPRISPEVEK

V Ljubljani so se za I. samoprispevek odločili 21. novembra 1971. leta. Pet let kasneje so se odločili za drugega, natančno 10 let in en dan po prvi odločitvi pa se bodo Ljubljančani odločali o tretjem samoprispevku (22. novembra 1981). Prvi samoprispevek občanov Ljubljane je znašal 1 % čistih osebnih dohodkov, dru-

gi 1,5 %, prav toliko pa bo znašal tretji samoprispevek, jse je zgradilo, in se še gradi: osnovne šole, telovadnice, vrtce, domove za starejše občane in zdravstvene domove. Torej objekte za otroke ter bolne in stare ljudi. Solidarnost Ljubljančanov do otrok, bolnih in starih je bila očitna.

Ko gre za tretji samoprispe-

vek gre ponovno za enako vrsto objektov in za enake člane naše družbene skupnosti. Drugačna pa je gospodarska situacija in življenjski standard. Oboje je slabše. Ali bo v taki situaciji solidarnost Ljubljančanov še tako velika, da bo referendum za III. samoprispevek uspel?

Ali so naši ljudje že kdaj za-

tajili tiste, ki so pomoči potrebni? Ali nismo že večkrat dokazali, da toliko bolj držimo skupaj, kolikor bolj nam je hudo? Če je uspel prvi in drugi referendum o samoprispevku, bo tretji uspel prav zato, ker nas slabše razmere nehote silijo v trdnjšo in močnejšo skupnost, takšno, ki bo sposobna premagati težave in doča-

kati novo oživitev gospodarstva in z njim življenjskega standarda.

Toda vsi ne mislijo tako. Tudi pri prvem in drugem samopriskpevku niso bili vsi „za“. Proti so tisti, ki ne zapajo niti sebi niti drugim okrog njih. Takšni mogoče mislijo, da bi imeli vsega dovolj, če ne bi imeli samoupravljanja. Toda kakšen družbeni red si potem želijo?

So pa še drugi, ki so za socializem in za samoupravljanje, kar s svojim delom in obnašanjem tudi vsak dan potrjujejo, pa vendar z dvomom sprejemajo inicijativo za III. samopriskpevek. Jezijo se, ker marsikaj dobrega in dogovorjenega ne pade na plodna tla, ker se napake prepočasi odstranjujejo in zato ponavljajo. Tem dobro namernim ljudem moramo prisluhniti. Z njimi bomo morali o tretjem samopriskpevku spregovoriti bolj natančno kot za prva dva. Potrebe in utemeljitve za posamezne objekte bodo morale biti bolj prepričljive. In če bomo v tem uspeli bo uspel tudi referendum za tretji samopriskpevek.

Samo nihče, ki kaj da na sebe, noben delegat in noben funkcionar naše samoupravne in družbenopolitične skupnosti, naj ne stoji ob strani. Vsak naj se z vsemi svojimi močmi in sposobnostmi zavzame, da bo razumel in znal razložiti kaj želimo narediti in kaj doseči s tretjim samopriskpevkom. Pa tudi to, zakaj se mu Ljubljana ne more odreči naj bi znal povedati. Saj prav zato gre. Družbeni denar, ki ga Ljubljana ima, mora vložiti v ekonomsko učinkovite investicije. Če bi ob tem izgrajevanje družbenega standarda zastalo, z zdravljenjem stabilizacije ne bi bilo nič. Torej se mu ne more odreči, pač pa se mora pripraviti na močno politično akcijo, ki ne sme teči samo pred začetkom glasovanja.

-eska-

Taborniki Jarškega odreda iz KS Dušan Kveder-Tomaž in Jože Moškrič pri zbiranju odpadnega papirja.

Vse bolj se mladi zavedajo kaj pomenijo „zelena pljuča“, posebej pa se tega zavedajo taborniki. Njim je gozd drugi dom, kjer prebijejo mnogo ur v sprostitvi, učenju taborniških veščin in spoznavanju gozdnih rastlin.

Z zbiranjem odpadnega papirja pa preprečujejo grob poseg v naše gozdove.

Ob 35-letnici naše delovne organizacije želijo taborniki Jarškega odreda vsem članom kolektiva obilo delovnih uspehov.

KAJ bomo v Ljubljani gradili s III. samopriskpevkom?

12 vzgojno varstvenih oddelkov — vrtcev

3 osnovne šole

7 razširitev obstoječih osnovnih šol

3 zdravstveni domovi

2 zdravstveni postaji

— razširitev centra za rehabilitacijo slušno in govorno prizadetih

— otroško zdravišče na Rakitni

— porodnišnica

— glasbena šola

— lutkovno gledališče

— varstveni delovni center

Takšen je načrt, na podlagi javne razprave pa se lahko še kaj spremeni.

Vse to bo stalo 4.837.600.000,- din ali skoraj 500 starih milijard.

K temu znesku bodo manjši del prispevale nekatere zainteresirane samoupravne interesne skupnosti, preostali del pa naj bi pokrili samopriskpevek.

Tudi tretji samopriskpevek se bo plačevalo pet let, tako kot prva dva.

PRIPRAVE NA 3. KONFERENCO ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

V sklepih IX. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in s programom republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije za leto 1981. je bilo sprejeto stališče, da je uresničevanje socialne politike na sedanji stopnji razvoja samoupravne socialistične družbe ena izmed pomembnih in aktualnih nalog sindikalnih organizacij. Zato 3. konferenca zveze sindikatov Slovenije, ki bo v novembru mesecu letos in bo obravnavala vprašanje „VLOGA IN NALOGE ZVEZE SINDIKATOV V SOCIALNI POLITIKI IN ZAGOTAVLJANJU SOCIALNE VARNOSTI“ pomeni, ponovno potrditev usmerjenosti Zveze sindikatov Slovenije, da v času med kongresoma spodbuja čimcelovitejše obravnavanje položaja delavcev in občanov pri zagotavljanju oblasti nad delom in rezultati njihovega dela. Ker sta prva in druga konferenca leta 1979. in 1980. obravnavali vprašanje planiranja, pridobivanja dohodka in delitve osebnih dohodkov, pomeni torej vsebina 3. konference logično dopolnitev dela pri uresničevanju celovitosti interesov delovnih ljudi in občanov.

Potem, ko je bila opravljena predhodna ožja razprava o predloženem gradivu je republiški svet na seji junija 1981 le tega sprejel. SKlenil je, da se objavi v sindikalnem poročevalcu (objavljen je bil v št. 7 z dne 11.6.1981) z namenom, da spodbudi vse sindikalne organizacije, tako osnovne kot občinske, k čimvečji aktivnosti v pripravah.

nja sprejeti ukrepe o izboljšanju.

Gotovo so v ospredju tudi stanovanjska vprašanja. Prav na tem področju so zaradi spremenjenih predpisov sedaj drugačni pogoji za reševanje stanovanjskih vprašanj. Pričakovanci stanovanj težko sprejemajo sedanjo politiko, posebej še zato, ker so se izredno povišale

cene stanovanj, kar vse terja mobilizacijo za združevanje sredstev od tistega, ki stanovanje rabi, do vseh ostalih ki so dolžni reševati ta vprašanja.

Druge zopet nikakor ne moremo primerno urediti toplega obroka med delom. S konkretno aktivnostjo in jasnim programo, v prvi vrsti pa, z večjo zavzetostjo, bi se tudi to lahko rešilo. Pogosto se še vedno srečujemo z problemom izrabe delovnega časa. Sprejeli smo že različne aktivnosti, žal pa z uspehi še vedno ne moremo biti zadovoljni. Mogoče bo tudi to tema neke razprave. Tu pa ne gre samo za razpravo, pač pa tudi za sprejem aktivnosti, ki bodo izboljšale stanje.

SPodbUDA ZA VSE- STRANSKO AKTIVNOST

Gradivo torej daje pobudo za široko aktivnost v sindikalnih organizacijah. Gre to-

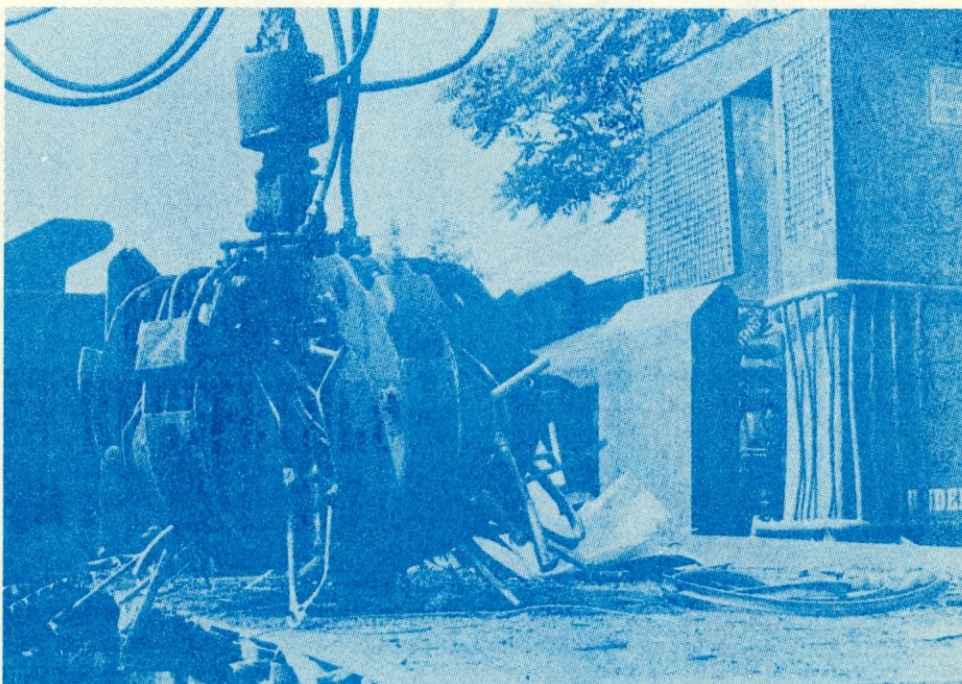
rej za to, da v okviru že opredeljenih nalog ocenimo, kako smo te izvrševali. Žal lahko ugotovimo, da vedno ne dovolj prizadeto. V skoraj vseh sredinah smo menili, da bo rešitev prinesel nekdo od zunaj, sami pa smo se premalo zavzemali za reševanje različnih vprašanj, ki pa so v naši domeni in pristojnosti. Probleme poznamo, zelo počasi pa jih rešujemo.

Aktivnost vseh sindikalnih organizacij naj bo torej usmerjena v reševanje lastnih vprašanj. To je tudi namen, kajti če bo vsaka osnovna organizacija prispevala le majhen delež pri rešitvi problematike v lastnem okolju, bodo rezultati v skupnem seštevku veliki. Javna razprava naj torej ne pomeni opredeljevanje za ali proti gradivu, ampak naš prispevek k reševanju problematike, ki se z njo dnevno srečujemo.

Tone Plešec

KAKO RAZPRAVLJATI O GRADIVU?

Gradivo opredeljuje vprašanja o katerih se bo razpravljalo. Gre za široko paleto vprašanj, ki predstavljajo socialno področje. Razprava torej ne pomeni seznanjanje z gradivom ampak spodbuda za konkretne aktivnosti v posamezni sredini. Če torej v posamezni osnovni organizaciji varstvo pri delu in odnos članov do tega vprašanja pomeni problem, je treba to vprašanje podrobno obravnavati in sprejeti ustrezne zaključke o tem, kako stanje popraviti. Ponekod bo problem zaposlovanja invalidov. Tam je torej treba postaviti v opredeljevanje to vprašanje in na podlagi analize sta-

Mehanične roke na naših skladiščih so eden biserov našega napredka

NALOGE PO 3. KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

V pripravi na III. kongres samoupravljalcev smo aktivno sodelovali. Organizirali smo razprave, ki so posebej osvetlile nekatere probleme pri samoupravljanju. V Ljubljani smo imeli posebno razpravo o delu konference delegacij za družbeno politično skupnost in za samoupravne interesne skupnosti. Kongres je prav zaradi vsestranske aktivnosti v pripravah uspešno končal delo. Kritično je ocenil pomanjkljivosti in sprejel nadaljne usmeritve.

SPREJETA RESOLUCIJA PREDSTAVLJA NAŠ OK- VIRNI PROGRAM

Resolucija praktično postavlja zelo konkretne naloge, za katere pa moramo v vsaki sredini sprejeti točno opredeljene naloge. Na prvo mesto je v resoluciji postavljena naloga pridobivanja in razporejanja dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke po rezultatih tekočega in minulega dela. Nato so naloge na področju združevanja, povezovanja in planiranja, delegatsko odločanje in podružbljanje politike in bistvene naloge nadaljnjega materialnega in socialnega razvoja ter program gospodarske stabilizacije.

Kongres se obrača na vse delovne ljudi, da se aktivno vključijo v prizadevanja za dosledno izvršitev sprejetih nalog. Namen kongresa ni bil v tem, da bi zasnoval nekakšno nova izhodišča in usmeritve za razvoj socialističnega samoupravljanja, ker so ta že vsebovana v ustavi in zakonu o združenem delu teh drugih dokumentih. Resolucija tudi ni mogla zadovoljiti zahteve iz javne razprave, da naj bi dala povsem konkretne rešitve oziroma odgovore na mnoga praktična gospodarska in družbena vprašanja. To je vendar naloga pristojnih samoupravnih organov, delegatskih skupščin, njihovih izvršilnih organov, državnih organov in strokovnih služb. Iz tega torej tudi izhajajo

naloge za vsako temeljno in delovno organizacijo. Tudi pri nas smo opredelili naloge na področju stabilizacijskih prizadevanj. Sprejeli smo program, spremljamo njegovo uresničevanje, žal pa

bene sile: zveza komunistov, socialistična zveza, sindikati in druge. Po njihovem odnosu do kongresa samoupravljalcev in uresničevanja njegovih stališč in usmeritev je treba presojati tudi njihov odnos do delavca in njegove osvoboditve, do socialističnega samoupravljanja. Tako je treba pojmovati tudi misel, da kongres samoupravljalcev ni končal s svojim zasedanjem, temveč da traja dalje v uresničevanju njihovih stališč in usmeritev“.

9. KONGRES ZKS

Deveti kongres ZKS naj bi bil od 16. do 18. aprila drugo leto. Priprave zanj in za 12. kongres ZKJ, ki bo tudi drugo leto, so že v teku. Slovenski kongres bo v Cankarjevem domu v Ljubljani. Udeležilo se ga bo 658 delegatov ZK oziroma na 200 članov en delegat, 140 delegatov CK ZKS in CK ZKJ ter 300 gostov. Dokumenti

pri izvajanju nismo vedno dovolj dosledni. Premalo se zavedamo odgovornosti nas samih, do stabilizacijskega obnašanja.

AKO BOMO MI PRISTO- PILI K PROGRAMU?

Ko je predsednik slovenskih sindikatov Vinko HAFNER ocenjeval nadaljne naloge je te takole opredelil:

„Vsaka organizacija družbenega dela in samoupravna skupnost oceni svoje lastne razmere ter sprejme konkreten akcijski program za uresničevanje resolucijskih usmeritev. Za to so še posebej odgovorne subjektivne druž-

be sile: zveza komunistov, socialistična zveza, sindikati in druge. Po njihovem odnosu do kongresa samoupravljalcev in uresničevanja njegovih stališč in usmeritev je treba presojati tudi njihov odnos do delavca in njegove osvoboditve, do socialističnega samoupravljanja. Tako je treba pojmovati tudi misel, da kongres samoupravljalcev ni končal s svojim zasedanjem, temveč da traja dalje v uresničevanju njihovih stališč in usmeritev“.

Iz take opredelitve je torej jasno, da mora naš program vsebovati tiste naloge, ki terjajo takojšnje rešitve. Veliko teh smo že napisali v naše programe, nismo jih pa izvršili. To pomeni, da moramo oceniti tudi odgovornost tistih, ki so temu krivi. To pa ne pomeni samo ocenjevanje, ampak tudi ukrepanje. Naslednji krog nalog gotovo izhaja iz ocene gospodarjenja v letošnjem letu. Ob polletju smo ugotovili, da predvidenih količin nismo dosegli. Tu gre za določene objektivne razloge, kot na primer na splošno zmanjšan obseg proizvodnje, toda ob

tem se moramo vprašati ali smo mi napravili vse, da manjkajoče količine nadoknadimo? Gotovo so še neizkoriščene možnosti, katere moramo poiskati.

Naše programe moramo postaviti do konca meseca septembra. Ti nebi smeli biti preobrširni ampak v prvi vrsti konkretni, z točno opredeljeno vsebino, zadolžitvijo ter tudi rokom v katerem naj bo naloga izvršena. Povdarek mora biti na odgovornosti, pa ne na splošni, pač pa na osebni. Vsak mora biti odgovoren za tisti del naloge, ki jo je na svojem mestu dolžan izvršiti. Naši rezultati bodo torej spričevalo, kolikšna je naša pripravljenost za uresničitev stališč in usmeritev.

ZA POSLOVANJE INOT BEOGRAD

Naša delovna organizacija je član Poslovne skupnosti INOT (Industrijski otpatci), ki ima sedež v Beogradu. Letna „članarina“, ki omogoča poslovanje INOT-a znaša za našo delovno organizacijo 45.702,30 din. Prispevek se plačuje na osnovi poslovnih sredstev naših dveh tozdov na dan 31.12.1981. DS TOZD RET se je strinjal, da da svoj del in sicer 8.37 % poslovnih sredstev ob koncu lanskega leta, kar znaša 3.825,30 din.

LETNI KONGRES BIR-A V MONTE CARLU

V času od 30. do 6. junija 1981 je bil v Monte Carlu letni kongres svetovne organizacije dejavnosti sekundarnih surovin. Na kongresu sva Jugoslavijo oziroma našo delovno organizacijo zastopala tovariš Jančič Danilo in Kralj Vladimir.

Delo na kongresu je potekalo v sedmih sekcijah organizacije BIR-a, ki predstavljajo strokovne komisije za posamezne vrste uporabnih odpadkov. S tovarišem Jančičem sva se udeležila sekcij za stari papir, jeklene odpadke, komunalne odpadke in za nemetale. Strokovnih predavanj v komisijah za tekstil, plastiko in gumo se nisva udeležila, ker so sestanki bili sočasno z drugimi, kjer sva aktivno sodelovala.

Letošnji svetovni kongres je bil eden najpomembnejših v zadnjih desetih letih, ker je bil v času največje energetske in surovinske krize sodobnega sveta. Ravno zaradi tega so bila vsa predavanja, kakor tudi demonstracija novih tehnologij in opreme za izkoriščanje uporabnih odpadkov kot sekundarne surovine, pomembnejše kot kdajkoli prej. Lahko rečemo, da je kongres pomenil nadaljevanje doslednega izvajanja zaključkov na letnem kongresu v Chichagu leta 1979, ko so bile sprejete naslednje smernice razvoja dejavnosti sekundarnih surovin v svetu:

- dejavnost sekundarnih surovin usmeriti v izkoriščanje uporabnih odpadkov iz komunalnih odpadkov,
- uvajanje takšnih tehnologij manjše zmogljivosti, da praktično pomenijo pripravo in predelavo nastajanja uporabnih odpadkov,
- povezava izkoriščanja primarnih in sekundarnih surovin ter energije za pripravo in predelavo surovin.

O JEKLENIH ODPADKIH

Omenjena izhodišča so bila na kongresu v Monte Carlu tudi že praktično uporabljena. V strokovnem poro-

čilu zbiranja, priprave, predelave in uporabe jeklenih odpadkov v črni metalurgiji, Evropske gospodarske skupnosti, kakor tudi v gospodarsko razvitih deželah sveta, je bilo poudarjeno, da je v zadnjih dveh letih nastala bistvena sprememba predvsem z uporabo trgalcev (šreder naprav) manjših zmogljivosti, kakor tudi dokončna uveljavitev uporabe kombiniranega metalurškega vložka. Pomanjkanje jeklenih odpadkov preusmerja dejavnost sekundarnih surovin v izkoriščanje lahkih jeklenih odpadkov in uporabo koncentrirane rude v kombinaciji direktne redukcije z elektropostopkom. Ugotovitev je zanimiva za naše razmere predvsem zato, ker naša črna metalurgija še vedno načrtuje proizvodnjo izključno na elektropostopkih.

O STAREM PAPIRJU

Priprava starega papirja kot sekundarne surovine je v zadnjih dveh letih preusmerjena iz prej ustaljenega sortiranja posameznih vrst glede na kakovost celuloznih vlaknen, na trganje z manjšimi trgalci. Tako pridobljeni trganec je še vedno dovolj kakovosten v kombinaciji s

primarnimi surovinami celo za proizvodnjo nizkogramskega papirja. Kot ekonomsko tehnološko najprimernejši so se izkazali trganci z zmogljivostjo do 15.000 ton na leto v eni delovni izmeni.

ODPADKI KEMIČNEGA IZVORA

Zanimivo je bilo poslušati dosežke na področju izkoriščanja uporabnih odpadkov kemičnega oziroma or-

ganizacije. Pomeni mnogo več, saj že omenjene ugotovitve v tem poročilu kažejo na dejstva, da lahko le s sodelovanjem v tej svetovni organizaciji strokovno napredujemo pri uvajanju novih tehnologij, organizacije dela, kakor tudi pri nabavi sodobnejše opreme za pripravo sekundarnih surovin.

Menim, da bi bilo zaradi enotnosti članov našega INOT-a zelo primerno, da se leta 1982 naša delovna orga-

Naše gospodarstvo, predvsem industrija, je mnogo-krat vse preveč odvisna od uvoženih surovin... Pri obstoječih zmogljivostih je zato potrebno in nujno stalno skrbeti za takšne spremembe strukture proizvodnje, da bo čim manj odvisna od tujih surovin... Vprašanje porabe naustrežnejše rešuje večja proizvodnja, večji izvoz-manjši uvoz, najrazličnejše oblike varčevanja z družbenimi sredstvi in smotrno razpolaganje z njimi...

Zaradi sedanjih ekonomskih težav se pri nas včasih ne zavedamo dovolj vrednosti samoupravnega odločanja... Predvsem pa se ob kritiki sistema socialističnega samoupravljanja pozablja, da imamo z administrativnim načinom urejanja problemov zelo grenke izkušnje...

VIKTOR AVBELJ, Rašica pri Ljubljani 20.9.1981

ganskega izvora, kar pomeni, da je tudi pri nas v bodoče potrebno računati na pridobivanje srebra iz odpadnih filmov, na predelavo že uporabljenih topil, kakor tudi na ponovno predelavo odpadnih olj in predvsem kot zanimivost, da se prvič pojavljajo možnosti ekonomskega izkoriščanja vseh vrst odpadnih gum kot dopolnilo v gradbeništvu oziroma kot trdo gorivo pri proizvodnji cementa.

POMEN ČLANSTVA V BIR-U

Članstvo v BIR-u ne pomeni samo to, da je tudi Jugoslavija udeleženka te svetovne

nizacija sama vključi v omenjeno svetovno organizacijo, saj bomo tako imeli možnost sodelovanja v posameznih komisijah BIR-a tudi v času med kongresi. Redno mesečno pa bomo dobili tudi vsa strokovna gradiva. Letna članarina je približno 50.000,00 din.

Vladimir Kralj

NAČRT ZA CIVILNO ZAŠČITO

DS TOZD RET je obravnaval in sprejel načrt za izvajanje osebne in kolektivne samozaščitne ukrepov civilne zaščite in uporabe splošne enote civilne zaščite v tozdu.

IZPOPOLNJEVANJE ZNAJA

V mesecu juniju letos je naša strokovna komisija obiskala znani sejem transportne in proizvodne opreme za komunalno dejavnost (IFAT) v Münchnu. Hkrati je obiskala tudi firmo Alpine v Augsburgu, ki proizvaja naprave za razvlaknjevanje in granuliranje barvnih kovin iz kablov. Strokovno skupino smo sestavljali: Rafael Kravcar, Janez Jamšek, Franc Hočevar in Vladimir Kralj.

TOZD Priprava odpadnih surovin v večjih slovenskih mestih, že več kot eno leto sodeluje s komunalno dejavnostjo. Dopolnjevanje obeh dejavnosti se je praktično že začelo z izločanjem uporabnih odpadkov na komunalnih odlagališčih v Kranju in Novem mestu. V Ljubljani pa smo med drugimi tudi podpisniki samoupravnega sporazuma o financiranju izgradnje predelovalne naprave, ki naj bi izločevala še uporabne odpadke za sekundarne surovine, „neuporabni odpadki“ pa bi se uporabljali kot gorivo v toplotarnah.

Zgoraj omenjena usmeritev je bila osnovno vodilo, za obisk sejma IFAT. Tako smo imeli priložnost, da smo si ogledali strokovne dosežke predvsem v transportu surovin v razsutem stanju ali pa že pripravljenih sekundarnih surovin v pa-

ketih, balah in podobno. Na sejmu smo si ogledali tudi naprave za preprečevanje ekološkega onesnaževanja voda, zraka in delovnega okolja človeka.

Najzanimivejša ugotovitev za nas pa je bila demonstracija firme MOCO Maschinen und Apparatenbau BmbH iz Viernheima v Zahodni Nemčiji, ki proizvaja med raznovrstnimi trgalci za odpadke tudi trgalec za gumo. Demonstracija, ki smo si jo ogledali je bila za nas novost, saj gumo volumensko zmanjša, zaradi česar je zlasti primerna za transport. Po končanem strokovnem ogledu na sejmu v Münchnu smo obiskali še firmo Alpine v Augsburgu. V razgovoru s strokovnimi sodelavci smo dobili potrebne tehnične podatke za izdelavo projektne naloge za predelovalni center sekundarnih surovin v Ljubljani.

Dopisujte!

POPRAVEK

Eden od naših bralcev nas je opozoril na napako na strani 5. v prejšnji številki našega glasila. Tam smo zapisali, da je v Narodnem parku v Kaliforniji 12.000 m visoka stena, ki jo je preplezal tudi naš Dušan Srečnik iz Jesenice. Pravilno je 1200 m.

KRIŽANKA

bok, Grmada, ole, Rainer, stiskalnica, Arnold, emir, platno, drama, diagram, par, tat, ostrakizem, Golo, park, Enare, obirek, ido, BT, baronet, TI, soparica, ricinus, Erika, ovarij, nada, Kanin, Larisa, aval.

Med 200 najboljšimi

Med 200 največjimi delovnimi organizacijami v SRS, v letu 1980, se nahaja tudi naša DO. Za uvrstitev med 200 največjih DO v SRS, z največjim dohodkom v letu 1980, je morala imeti organizacija nekaj nad 291 milijonov dohodka. Iz podatkov Službe družbenega knjigovodstva je razvidno, da je bil pri DO, ki imajo v svoji sestavi 2 ali več TOZD upoštevan dohodek po konsolidirani bilanci uspeha. Konsolidirana bilanca je namreč zbirna bilanca, iz katere so izključeni zneski, ki se ponavljajo v internem prometu. Izkazuje skupni rezultat delovne organizacije. 200 organizacij, ki izkazuje največ dohodka je razvrščeno še po številu zaposlenih, uporabljenih poslovnih sredstev in konsolidiranem celotnem prihodku.

No in kje se nahaja naša DO?

Po ustvarjenem dohodku v letu 1980 v višini 311.662.000 din smo na 185 mestu.

Po povprečnem številu zaposlenih 514 na 195 mestu.

Po uporabljenih povprečnih poslovnih sredstvih v višini 481.589.000 smo na 190 mestu in po celotnem prihodku v višini 559.679.000 smo na 152 mestu.

Naj povemo, da v letu 1979 še nismo prišli v krog med 200 največjih.

R.J.

VSAK DELAVEC...

Pri reševanju raznih tehnoloških, organizacijskih, varnostnih in drugih problemov v delovnih organizacijah je potrebnih veliko novih zamisli, inovacij, ki jih ne more dati nihče drug kot delavec iz tistega konkretnega okolja, kjer ti problemi nastajajo.

Gornja ugotovitev velja za vsako delo in torej tudi za delo v naši stroki. Prepričan sem, da je prav pri nas veliko področij, kjer bi se lahko inovacijska prizadevanja uveljavila. Recimo: na področju zbiranja uporabnih odpadkov, sortiranja, skladiščenja, transporta, predelave, varnosti pri delu, itd.

Kaj je narobe pri nas, da naši delavci ne vedo ničesar o tem, kako bi svoje delo izboljšali? Nobenih koristnih idej? Menda imamo celo pravilnik o inovacijah? Na te ugotovitve in vprašanja sem prišel, ko sem v sobotni prilogi DELA prebral daljši sestavek oziroma „okroglo mizo“ o inovacijah. Tam med drugim tudi piše, da ponekod v razvitih industrijskih državah dosežajo že po 2 predloga na delavca v enem letu, pri nas pa glede tega v najbolj organiziranih podjetjih sodeluje kvečjemu vsak peti delavec z inovacijskimi predlogi. Ponekod, pri nas, je celo tako neugodno razmerje, da vsak stoti delavec da po en inovacijski predlog na leto. Če bi naša delovna organizacija spadala med te slednje, potem bi imeli mi vsako leto vsaj 4 ali 5 predlogov za izboljšave.

Kaj, ko bi nam o tem vprašanju poslali kakšno mnenje ali celo predlog za kakšno izboljšavo, za kakšno inovacijo? Z veseljem ga bomo objavili. Vaše GLASILO vam je na razpolago!

REGENERACIJA

TEKSTILNIH ODPADKOV IN SEKUNDARNE SUROVINE

ING. STANISLAV PESJAK, DIREKTOR TOZD REGENERACIJA TEKSTILA JE IMEL LETOS SPOMLADI V DRUŠTVU INŽENIRJEV IN TEHNIKOV ZA STROKOVNE KADRE TEKSTILNE STROKE PREDAVANJE O REGENERACIJI TEKSTILNIH ODPADKOV. ZARADI ZANIMIVOSTI IN KONKRETNOSTI BOMO TO PREDAVANJE, KI NI BILO DOLGO, OBJAVILI V ENEM ALI DVEH NADALJEVANIJH TUDI V NAŠEM GLASILU. GOTOVO BO KORISTILO VSAKEMU, KI GA BO PREBRAL.

I. UVOD

Sekundarne surovine dobivajo v svetu in tako tudi pri nas vse večji gospodarski pomen. Energetska kriza pomeni istočasno tudi surovinsko krizo, varčevanje z energijo pa tudi varčevanje s surovinami.

V vse naše družbenoekonomske odnose se vključuje tema o varčevanju z energijo in surovinami. To je sestavina naših srednjeročnih planov in tudi družbenega plana SRS za obdobje 1981–1985, iz katerega naj citiram osnovni odgovor za to področje, ki je tudi vodilo našega ravnanja in obnašanja.

„Ohranjanje naravnih surovinskih in neobnovljivih, energetskih virov ter njihovo nadomeščanje s sekundarnimi surovinami zahteva organizirano zbiranje, sortiranje in predelavo uporabnih odpadkov. Večje pridobivanje sekundarnih surovin bo omogočila gradnja objektov in naprav za predelavo uporabnih odpadkov.“

Zaradi današnje težje gospodarske situacije realizacija te naloge zaostaja pa bi jo bilo treba prav zaradi tega pospešiti.

V Jugoslaviji porabimo letno 300–350 tisoč ton in v Sloveniji preko 50 tisoč ton tekstilnih surovin, od teh jih približno 70 % uvozimo. Ob dejstvu, da v procesu tekstilne proizvodnje nastaja približno 15 % odpadkov, ki jih neposredno ne vračamo v proizvodni krogotok, se moramo zavedati, da nesmotrna poraba odpadkov (neustrezno ali sploh neregistriranih) ali celo uniče-

vanje le-teh povzroča veliko škodo celotnemu našemu gospodarstvu. Tudi izvoz odpadkov je zgrešena politika.

Regeneracija tekstilnih odpadkov ima torej velik ekonomsko-gospodarski pomen v:

- varovanju in ohranjanju naravnih virov in z delom pridobljenih vrednot,
- smotrnemu gospodarjenju s surovinami zaradi ponovne uporabe odpadkov in relativno nižje cene v primerjavi s primarnimi surovinami in
- čuvanju okolja pred onesnaževanjem.

II. VRSTE ODPADKOV

Osnovna delitev odpadkov je na uporabne, ki jih je moč vključevati v različne proizvodne procese, in na neuporabne. No, taka delitev je vprašljiva, saj vemo,

da so včasih določeni neuporabni odpadki ob določenih pogojih tudi uporabni (vlaknati prah, določene kombinacije tekstilnega in netekstilnega materiala ipd.).

Po izvoru delimo tekstilne odpadke na:

- industrijske tekstilne odpadke,
- odpadke in starih tekstilij.

Industrijske tekstilne odpadke delimo po obliki, ki je pogojena s fazami in vrstami tekstilnega tehnološkega procesa, na:

- vlakenske odpadke,
- nitne odpadke,
- odpadke filamentov,
- odpadke tkanin in konfekcijskih odrezkov tkanin,
- odpadke pletenin in odrezkov,
- odpadke drugih ploskih tekstilij in odrezkov.

Nadalje delimo odpadke in jih sortiramo po namenu

Sortiranje tekstilnih odpadkov na dvorišču TO Ljubljana

uporabe po surovinskem sestavu, barvi, apreturi in tudi po drugih kvalitetnih kriterijih.

Odpadke starih tekstilij, to je rabljenih tekstilnih proizvodov delimo po strukturi na:

- zaprto konstrukcijo (tkanine);
- odprto konstrukcijo (pletene);
- po surovinskem sestavu pa na odpadke:
- bombažnega tipa,
- volnenega tipa,
- sintetične.

Na tržišču s tekstilnimi odpadki je precej nereda, tako glede cene — so podcenjeni ali precenjeni — tehnološke nomenklature kot tudi tržnih odnosov.

Nekoliko več reda so vnesli novi standardi z veljavnostjo

od 7. aprila letos in ti opredeljujejo in delijo področje tekstilnih odpadkov na tri kategorije:

- tekstilni odpadki, JUS F.BI. 311, to so nesortirani ali delno sortirani tekstilni odpadki, še nepripravljeni za strojno predelavo;
- tekstilne sekundarne surovine, JUS F.BI. 312, to so sortirani tekstilni odpadki v ustrežajočem kvalitetnem stanju, pripravljeni za strojno predelavo;
- tekstilni regenerati, JUS F.BI. 313, to so razvlaknjeni tekstilni odpadki.

Standardi dosegajo podrobnejšo razdelitev posamezne kategorije po obliki, barvi surovini in kvaliteti ter označevanje in pakiranje.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Sprejeli so informacijo Komisije za ocenjevanje količine in kakovosti dela v DSSS o povečanem obsegu in višji oceni dela dveh delavcev v oddelku za notranjo kontrolo, obenem pa so dali pobudo, da se začne takoj mesečno ocenjevati količino in kakovost dela pri vseh.

Odobrili so službeno poto-

vanje v ZRN Antonu Bevcu. Odobrili so službeno potovanje v Monte Carlo Vladimirju Kralju. Sprejeli so poročilo Vladimira Kralja o službenem potovanju v Nemčijo.

Izvolili so Janeza Ramovša za delegata v Skupščini Poslovne skupnosti INOT Beograd.

SOLIDNA PONUDBA- VELIK POSEL

V začetku avgusta meseca je v LUKI KOPER zgorelo hangarsko skladišče Jugotekstila, ki je imelo kovinsko ogrodje, težko 108 ton. Najugodnejšo ponudbo za odstranitev tega, v ognju poškodovanega, 13 m visokega, 100 m dolgega in 70 m širokega ogrodja je dal Dinos, ki je v mesecu avgustu, z dvema skupinama delavcev oziroma s štirimi rezilci in dvema pomočnikoma, odstranjeval in razrezoval kovinsko ogrodje. Do 22. avgusta so rezilci narezali 3 vagone tega materiala. Delavce pa so spremljale tudi težave. Največja je bila ta, da luško dvigalo ni bilo vedno na razpolago, nagajal pa jim je tudi dež.

Delo je po posredovanju komercialne TOZD POS, ki je z Luko sklenila pogodbo, prevzela naša koprsko poslovalnica.

Na tleh prostora, kjer je bilo skladišče, je po treh tednih še vedno tlelo 1000 ton bombaža, volne in jute. Vsak drugi dan so v ta material bruhalo vodo s tremi vodnimi topovi. Vodstvo naše Regeneracije tekstila je takoj po požaru ponudilo odkup ožganega materiala, toda carinski postopki in postopki treh zavarovalnic so trajali tako dolgo, da je tlenje in gašenje uničilo ves material.

-eska-

IZ 28. SEJE DS TOZD RET

Osemindvajseta seja DS TOZD RET je bila 29. julija 1981.

Poglavitna točka dnevnega reda je bila: Razglasitev sprejema polletnega obračuna tozda.

Obravnavali in sprejeli pa so tudi informacijo koliko jim pripada skupnega dohodka Ljubljanske banke (LB-SKB), ustvarjenega v letu 1980.

Poslušali in sprejeli so poročilo o izvedbi referenduma, ki je bil 25. junija 1981.

Sprejeli so tudi poročilo o

službenem potovanju Staneta Pesjaka in Toneta Bevca v ZRN, kjer sta si ogledala delovanje trgalne linije TEMAFA. Potrebuje jo tozd.

Delavki Mariji Robenik so odobrili povrnitev 70 % stroškov zdravljenja v klimatskem zdravilišču.

Delavki Barbari Kokot so iz sklada skupne porabe odobrili kratkoročno posojilo v znesku 13.000.00 din, ki ga potrebuje za pridobitev dovoljenj in načrtov za izgradnjo hiše.

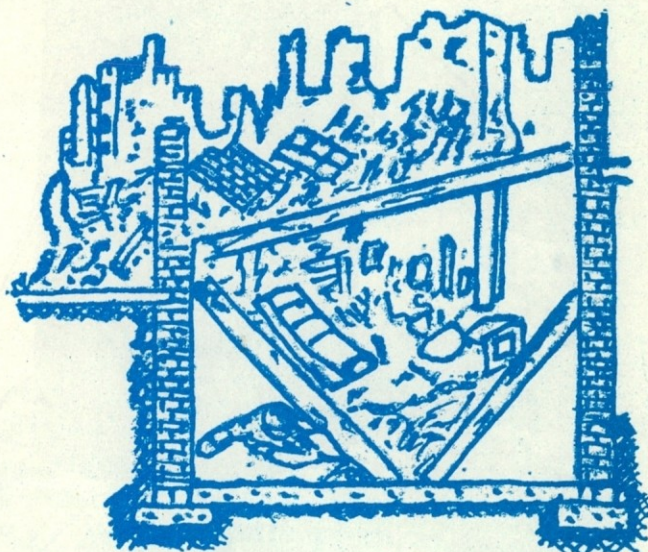
IZ 35. IN 36. SEJE DS DSSS

Prva je bila 26. maja, druga pa 7. julija 1981.

Sprejeli so sklep o referendumu, ko se je odločalo o medsebojnih pravicah pridobivanja in razporejanja dohodka in o merilih za delitev sredstev na osebne dohodke in skupno porabo Delovne skupnosti skupnih služb.

Nato so sprejeli obrambni načrt in načrt delovanja civilne zaščite.

Obravnavali so sklepe Skupščine občine Ljubljana-Bežigrad o analizi poslovanja gospodarstva v občini in se seznanili o obveznostih, ki izhajajo iz občinske resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju občine. Razpravljali so in sprejeli sklepe o tem, kdaj se lahko sklene pogodbeno delo in kdaj se lahko opravlja nadurno delo.

Ruševine v obliki črke „V“. Beri prispevek na str. 17.

POHOD NA TRIGLAV

POČASTITEV 35 LETNICE DINOSA

V SOBOTO, 12. SEPTEMBRA 1981 SE JE NA NAJVIŠJI JUGOSLOVANSKI VRH POVPELO 12 DINOSOVIH DELAVCEV IN EN DINOSOV UPOKOJENEC. Z NJIMI SE JE NA VRH TRIGLAVA POVPELO ŠE 10 NJIHOVIH SORODNIKOV, PRIJATELJEV IN ZNANCEV. SKUPINA JE ŠTELA 23 OSEB. BILA JE NAJVEČJA, MED MNOGIMI DRUGIMI, KI SO SE TO SOBOTO POVPELE NA VRH. VREME JE BILO ENKRATNO, SONČNO IN BREZ VETRA. ODLIČNO RAZPOLOŽENI DELAVCI DINOSA SO V PETEK ZVEČER, V VODNIKOVEM DOMU, NA VIŠINI 1805 M SKLENILI, DA TA POHOD POSVETIJO 35-LETNICI OBSTOJA DINOSA.

Pot na Triglav se je začela v petek, 11. septembra 1981, ob 13.30 uri na Rudnem polju. Kolona, oprtana z nahrbtniki polnimi raznih oblačil in doma pripravljene hrane, je v treh urah prispela v Vodnikov dom nad Velim poljem. Tam jo je veselo po-

zdravljen pričakal Jože Gostinčar-Joco, ki je v domu predhodno uredil vse za našo čimboljšo prenočitev. Kako prav je bilo to, smo zaslutili malo kasneje, ko so v Vodnikov dom začele prihajati trume planincev. Bilo jih je toliko, da so spali na

tleh v gostinski sobi ter po hodnikih v pritličju in nadstropjih, mnogi pa so morali, kar ponoči oditi naprej, v Dom Planika, do koder je še 2 uri hoda.

V Vodnikovem domu smo se Dinosovci in tisti, ki so bili z nami posedli v gostinski sobi, k edini še nezasedeni in za nas rezervirani mizi. Začeli smo se preoblaciti, nato pa smo se spravili nad dobrote, ki smo jih prinesli s seboj. Ko smo se še odžejali smo, naročili tudi polento z golažem. Vse nam je na mizo znosil Gostinčar, ki je v tem domu kot doma. Bil je tako spreten, da ga je naš Zupanc, s katerim sta dobra prijatelja, hudomušno in z odobravanjem celotnega omizja preimenoval v Gostilničarja.

Drugi dan nas je Joco prebudil že ob 4. uri. V eni uri smo vstali, popili čaj in plačali prenočišče. Nekaj minut po peti uri, ko je bila še tema, na nebu pa polno zvezd, smo krenili naprej k Domu Planika. Dve uri smo rabili do nje. Pot je bila strma toda povsem nenevarna. Zdanilo se je kot „iz puške“ in vrhove okrog nas je obsijalo sonce. Triglav, naš cilj, je pred nami dobesedno blestel v soncu. Nanj so se že vpenjali številni planinci v pisanih oblačilih. Vse je bilo dobro vidno, čeprav še do Planike nismo prišli. Uživali smo v čudovitem vremenu in prekrasnem pogledu na vse strani. V Domu Planika smo imeli krajši počitek in se dokončno odločili, da s Triglava ne bomo šli po isti poti nazaj. To je pomenilo, da moramo nahrbtnike, ki bi jih sicer lahko pustili v Planiki, vzeti s seboj. Vodja naše skupine, tovariš Zupanc, ki je med potjo do Doma Planika, že

natanko vedel komu bo potrebno pri vsponu na Triglav bolj ali manj pomagati, je izkušene planince razporedil in zadalžil za posameznike. Med nami so bili namreč taki, ki so se lahko vspenjali hitro in brez težav, potem taki, ki so se vspenjali počasneje, toda tudi brez težav in taki, ki so se vspenjali počasi in s težavo. Med temi tretjimi, dva ne bi prišla na vrh Triglava, če jima požrtvovalni planinci ne bi, poleg svojih, nesli še njihova nahrbtnika. Vspon na Triglav z Doma Planike traja eno uro in pol. Naši najboljši so to pot premagali v dobri uri, zadnji pa so potrebovali za vspon slabi dve uri. Vreme je bilo še vedno izredno lepo, pogled na vse strani pa čudovit. Edina nevšečnost je bila srečevanje s tistimi, ki so se s Triglava že vračali. Veliko jih je bilo, pot pa je tako ozka, da je srečanje varno le na posameznih mestih.

Pogled proti vrhu Triglava, ki je visok 2863 m, je bil izreden. Vse od Malega Triglava naprej je bilo videti nepretrgano kolono planincev. Ko smo prišli mi na vrh nas je bilo vseh 60 do 70. Vladalo je enkratno združje. Fotografiranje ob Aljaževem stolpu se je vrstilo kot na tekočem traku. Ob mizici z jekleno štampljko se je trlo planincev s planinskimi knjižicami in razglednicami. Blizu stolpa so se vrstili „krsti“ tistih, ki so bili prvič na Triglavu. Tudi v naši skupini so bili štirje, ki so se prvič povzpeli na Triglav in ki so tudi doživeli „krst“ — tri udarce s plezalno vrvjo po zadnjici. Smeh in veselje, predvsem pa zadovoljstvo, da stojiš na najvišjem vrhu naše lepe domovine in, da si uspešno

premagal težave, ki takšen vspon spremljajo, je vsem sijalo iz oči. Tako je bilo lepo, da je minila skoraj ena ura predno smo se odpravili naprej oziroma navzdol po drugi strani Triglava s ciljem: Tržaška koča na Doliču, ki je samo 711 m nižje, pa je vendar do nje kar 3 ure hoda.

Spust s Triglava proti Doliču je težavnejši in nevarnejši kot spust proti Domu Planika ali proti Triglavskemu domu na Kredarici. Toda navzdol nam je šlo vsem lažje. Pomoč v nošenju nahrbtnika ni bila več nujna, najmlajša dva pa je bilo potrebno privezati na vrv tudi pri spustu s Triglava.

Pot proti Doliču je bila enako lepa in še vedno v soncu toda, ko smo se ozirali in s pogledi božali premagani Triglav, smo na njem že opazili zbiranje meglic. Imeli smo torej veliko srečo tudi z vrmenom in zato je bilo zadovoljstvo še večje.

V Tržaški koči na Doliču, kjer imajo zelo neprijazno

oskrbnico smo se krepko odpočili. Odžejali smo se, pojedli kar smo imeli s seboj, malo posedeli ali polegli, vmes pa pogovarjali o doživetjih tistega dne. Ob 14. uri smo krenili naprej oziroma nazaj k avtomobilom, ki so nas čakali na Rudnem polju. Tri ure smo hodili navzdol proti Vodnikovemu domu oziroma do Velega polja, nato pa še tri ure po isti poti kot smo prišli, do Rudnega polja. Vračali smo se počasi in večkrat počivali. Nekoliko nas je dajala utrujenost, počasneje pa smo šli tudi zaradi našega Franca Zamana, ki je imel težave s kolonom. Zadnji del poti smo prehodili že v temi. Na Rudno polje smo prišli ob 19.30 uri. Še enkrat smo si slekli prepotene srajce in oblekli zadnje rezervno perilo, nato pa smo se pozdravili in odpeljali domov.

To je reportažno poročilo o našem pohodu na Triglav. V njem niso opisana vsa čudovita tovariška in razpolo-

FRANC ZUPANC
z značko gorske
reševalne službe

Posvet pred naskokom na Triglav: Peter Marter, Brane Lovišček, Franc Zupanc in Vladimir Kralj. V ozadju s klobučkom Uroš Marter.

ženjska doživetja. Morda se bo kdo ojunčil in načel kako je doživljal ta pohod. Ko sem spraševal posameznike o njihovih vtisih sem dobil samo najlepše odgovore, največkrat izražene v eni sami besedi kot na primer: enkratno, krasno, edinstveno. Nekaj vtisov sem poskušal napisati tudi sam. Poskusite še drugi.

Vsekakor smo dobro opravili nalogo, ki smo si jo sami naložili. Več kot 30 ur smo preživeli skupaj v tovarštvu, veselju in premagovanju vsponov in spustov. Zadnji dan smo hodili 12 ur, počivali pa 3 ure. To je vsekakor velik podvig, vsaj za tiste tovariše in tovarišice, ki malo hodijo v hribe, za naša dva fantiča in za tiste, ki so se že srečali z Abrahamom.

Stane Koman

JAVNO PRIZNANJE

Med triindvajsetimi, ki smo želeli in tudi prišli na Triglav, smo bili trije, ki fizično nismo bili dovolj dobro pripravljeni za takšno pot. Imeli pa smo voljo in pomoč prijateljev.

Eden takih sem bil sam. Moj prvi minus so leta, drugi pa premajhna fizična pripravljenost. Tudi Franc Zaman je imel svoji minus. To je njegova desna noga, ki si jo je pred leti poškodoval. Minus Marije Kravcar pa je bila le premajhna fizična pripravljenost.

Za sebe sem pri Domu Planike sprevidel, da z nahrbt-

nikom ne bom prišel na vrh Triglava. Hotel sem ga pustiti v domu, toda potem bi moral po isti poti nazaj. Odločil je naš vodič Zupanc. Naročil je Dušanu Srečniku, da me pri vsponu ves čas spremlja, nahrbtnik pa bosta do vrha nosila on in Dušan. Tudi za Franca Zamana je določil spremljevalca in sicer Brana Loviščka, ki je med vsponom prevzel tudi njegov nahrbtnik. Sebe je Zupanc določil za spremljevalca Marije Kravcarjeve, ki na srečo ni imela nahrbtnika. Tudi tovarišu Kravcarju je pri vsponu zmanjkovalo

Na najožjem prehodu iz Malega Triglava na Triglav

KDO JE BIL

?

?

NA TRIGLAVU

IZ DINOSA

GOSTINČAR JOŽE, PE Ljubljana
KRALJ VLADIMIR, DSSS
KRAVCAR RAFAEL, TOZD POS
MANCINI STANE, DSSS
PLEŠEC ANTON, DSSS
PESJAK STANISLAV, TOZD RET
RAHNE SONJA, DSSS
SREČNIK DUŠAN, PE Kranj
STRGAR ALBIN, TOZD POS
URBANC ANTON, DSSS
ZAMAN FRANC, DSSS
ZUPANC FRANC, PE Kranj
KOMAN STANE, upokojenec

OD DRUGOD

LOVIŠČEK BRANE
KOMAN ALJOŠA
KOMLJANEC SLAVKO
KRAVCAR MARIJA
KOSTA AVGUST
MARTER PETER
MARTER UROŠ, 7 let in pol
RAHNE SAŠO, 8 let
TORELJ ALOJZ
ZUPAN JOŽE
PLEŠEC PAVLA (njen cilj je bil Vodnikova koča)

sape, toda ni se dal. Ko mu je Zupanc predlagal, da odda nahrbtnik je prepričljivo rekel: „Kamor bom prišel, bom prišel z nahrbtnikom, toliko sem pa že trmast.“

Nihče od manj pripravljenih ni torej ostal sam in brez pomoči. Nihče ni prosil za pomoč pa jo je vseeno dobil. Kaj takega je bilo od nekdanj samo po sebi umevno le v hribih, med pravimi planinci. Resnično so to ljudje posebnega kova. Nesebični, tovariški in požrtvovalni so bolj kot si lahko predstavljamo. Razdajajo se

za drugega, čim opazijo, da je potreben pomoči. Pri tem ne iščejo ne hvale ne zahvale.

Vspon na Triglav vsakemu požene zrak v pljuča, četudi je brez nahrbtnika. Kako je tistemu, ki nosi dva in pri tem še pazi na človeka pred seboj, ga opogumlja in svetuje, si lahko mislimo. Ko je tovariša Zamana na Doliču začelo koleno zelo boleti je skrb zanj in za njegov nahrbtnik, brez besed prevzel tovariš Zupanc. Šest ur ga je spremljal in varno pripeljal na Rudno polje.

Za sebe vem, da brez pomo-

Glasilo DINOS izdaja DO DINOS Ljubljana, Titova 118, v 750 izvodih.

Glasilo ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik je Stane Mancini. Tehnični urednik Stane Koman.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Tisk: Usenik Edo, prepisovanje in razmnoževanje Ljubljana

či in požrtvovalnosti Zupanca in Srečnika, tisto soboto ne bi prišel na Triglav, zlasti, če bi moral s seboj nositi nahrbtnik. In za pomoč, ki sem jo dobil sem jim od srca hvaležen. Prepričan sem, da tako mislijo in čutijo vsi, ki so bili deležni kakršnekoli pomoči tistih, ki so bili bolj pripravljeni in, ki so lažje prenašali napore celotnega pohoda. In kdo so ti fantje, ki nedvomno zaslužijo javno priznanje in zahvalo za požrtvovalno pomoč in sodelovanje?

RANC ZUPAN, alpinist, inštruktor gorske reševalne službe, član letalske reševalne službe, šef dinosovega skladišča na Jesenicah.

BRANE LOVIŠČEK, alpinist, aktiven član in funkcionar Gorske straže Planinske zveze, hišnik v Ljubljani.

DUŠAN SREČNIK, alpinist, član Dinosa zaposlen na Jesenicah.

JOŽE GOSTINČAR, dolgoletni gorski vodič Planinske zveze, član Dinosa zaposlen v Ljubljani.

S.K.

I. Peter nel odlikovan

V okviru praznovanja krajevnega praznika KS Preska, v občini Ljubljana-Šiška, je Ivan PERNEL, komercialist v poslovalnici DINOS Kranj, prejel državno odlikovanje. Odlikovan je bil za delo v krajevni organizaciji SZDL, za aktivno delo v delovni organizaciji, kjer je opravljal funkcijo predsednika osnovne organizacije ZSMS, predsednika sindi-

kata in člana IO OOS. Nadalje kot udeleženec mladinske delovne brigade „SUT-JESKA“ in sploh za njegovo vsestransko politično delo. Predsedstvo SFRJ ga je odlikovalo z „MEDALJO ZA SLUG ZA NAROD“. Istočasno mu je bilo podeljeno tudi bronasto priznanje OSVOBODILNE FRONTE. Čestitamo!

KAKO SMO

NA TRIGLAVU „KRSTILI“

Dobro je znano, da mora biti vsak, ki je prvič na Triglavu, „krščen“. Obred „krsta“ se lahko opravi bolj ali manj duhovito. Tovariš Zupanc je povedal, da je bil pri „krstih“ že ničkolikokrat zraven in v različnih vlogah.

Osnovno pri „krstu“ je: trije udarci s plezalno vrvo po napeti zadnjici. H „krstu“ pa običajno spadajo tudi 3 vprašanja na katera mora „še nekrščeni“ odgovoriti. Spraševalec, „župnik“, nikoli ne prizna, da je odgovor pravilen in zato ima vedno pripravljen drugačen odgovor, kot pa ga pove vprašani. In ker so odgovori vedno nepravilni, „rabelj“ kaznuje vprašanega s tremi udarci. S tem je „krst“ opravljen. Naš „župnik“ je bil Zupanc, „rabelj“ pa Brane Lovišček. Med nami je bilo 5 takih, ki so bili prvič na Triglavu in sicer: Marija Kravcar, Franc Zaman, Vladislav Kralj, Uroš Marter in Sašo Rahne. Kakšna oziroma katera vprašanja je kdo dobil ne vem več. Tovariš Kralj je bil na primer „krščen“ brez vprašanj z ugotovitvijo, da bo itak vsak odgovor nepravi-

len. Bil je med prvimi iz naše skupine na Triglavu in tudi takoj „krščen“. Drugi štirje so bili krščeni nekoliko kasneje. Zapomnil sem si naslednja tri vprašanja:

***

Kje je bil rojen France Prešeren?
V Vrbi!

Kako naj bi se rodil v vrbi, saj ni bil tič.

***

Kaj je v Ljubljani po sredi? Titova cesta!
Ni res, četrtek je.

***

Kaj je bil Koman pri Dinosu? Direktor!
In kaj je danes? Novinar!
Ni res, danes je sobota.
(Tovariš Zupanc je za to vprašanje uporabil drugo ime, zaradi česar so bili tudi

odgovori drugačni, le konec je bil povsem isti.)

Uroša pa očka ni in ni mogel pripraviti, da bi se dal „krstiti“. Toda to ga ni rešilo. Očka Peter ga je položil čez koleno in ga kljub srditemu nasprotovanju, z roko trikrat močno udaril po zadnji plati. Ubogi fantič, še dolgo se ni mogel potolažiti, toda prepričan sem, da bo čez nekaj let rad pripovedoval, kako je bil na Triglavu „krščen“.

S.K.

Kratek postanek zaradi slikanja. V sredini Stane Koman, najstarejši v Dinovski skupini

FOTO:
STANE
KOMAN

IZ SEI DS TOZD POS IN RET

VOLITVE V DELAVSKE SVETE

Dne 2. septembra 1981 sta bili seji delavskih svetov obeh naših tozdov. Delegati obeh svetov so med drugim sprejeli razpis volitev delegatov za svoja delavska sveta in imenovali volilni komisiji. Volitve v vse štiri delavske svete naše delovne organizacije so bile 17. septembra 1981.

ZMANJŠANJE SREDSTEV SKUPNE PORABE

Zaradi zmanjšanja sredstev skupne porabe je bilo potrebno dopolniti letošnji načrt, kar je predstavljalo že peto dopolnitev le tega. Dopolnitev je bila potrebna zato, da ne bi kršili dovoljene porabe. S spremembami smo zmanjšali skoraj vse stroške negospodarskih naložb, kot na primer regiranje dopustov, ki se je na

ravni delovne organizacije zmanjšalo za 1 %. Najbolj so zmanjšana sredstva načrtovana za našo kulturno in športno dejavnost in sicer za 73 %.

ŠE EN AKCIJSKI PROGRAM

Tretja enaka točka dnevnega reda obeh sej je bila: Predlog za sprejem akcijskega programa za uresničevanje resolucije III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in odpravo lastnih slabosti v samoupravnih in družbeno-

ekonomskih odnosih. Zadnji rok za sprejem takšnega programa je 30. september 1981.

NAŠ DELEGAT JE GLASOVAL PROTI

Na DS TOZD POS je bila zanimiva informacija o 1. in 2. seji Poslovnega odbora porabnikov in zbiralcev papirnih odpadkov, katerega sporazum smo podpisali tudi mi. Na prvi seji so za predsednika poslovnega odbora izvolili našega direktorja Vladimira Kralja, na drugi seji pa so sklepali o:

FOTOREPORTAŽA s pohoda na Triglav

1 Začetek pohoda na Rudnem polju 2 Počitek nekje na sredini med Rudnim poljem in Vodnikovim domom. 3 Čudovit pogled na Triglav izpred Doma Planika 4 Dušan Srečnik in Brane Lovišček 5 Kravcar, Zupanc, Marija in Aljoša blizu Malega Tirglava 6 V vznožju je Dom Planika 7 Pogled izpod Malega Tirglava na Triglavski dom na Kredarici. V ozadju desno Rjavina in Cmer 8 Zupanc obeša Komanov nahrbtnik na Srečnikovega 9 Na vrhu Triglava je bilo že vse polno planincev.

osnutku pravilnika koriščenja združenih sredstev podpisnikov sporazuma, o skupnem pokrivanju stroškov za udeležbo na sejmu TEHNIKA ZA OKOLJE v Ljubljani in o odkupni ceni za star papir. Naš delegat ing. RAFAEL KRAVCAR je bil proti predlogu, da naj odkupna cena 3,50 din za kg velja za vsa odkupna mesta vseh zbiralcev. Povedal je, da je pridobivanje dohodka osnovna pravica delavcev in, da naši samoupravni akti določajo, da odkupne cene po-

stavljajo same poslovne enote, nekatere pa tozd, vendar kot najnižje, ki so še sprejemljive. Predlagal je, da naj poslovni odbor sprejme sklep o najnižjih dovoljenih odkupnih cenah in o najvišjih dovoljenih prodajnih cenah starega papirja, vendar njegov predlog ni bil sprejet.

MINOR SE JE PODRAŽIL Dvigalo MINOR dobi poslovna enota Slovenske Konjice. Za to investicijo se je delavski svet TOZD POS od-

ločil že lansko leto, medtem pa se je dvigalo podražilo za 9 starih milijonov. DS je odobril manjkajoča sredstva.

RAZNO

Delegati DS TOZD POS so med drugim odobrili tudi poročilo o službenem potovanju na letni kongres BIR-a v Monte Carlu in na sejem IFAT v Muenchenu, odpis dveh kamionov zaradi neuporabnosti, predstavitev dveh stiskalnic v drugo poslovalnico, odobrili pa so

tudi stroške za tri reklamne oglase.

ZA MANJ RAZVITE

DS TOZD RET je obravnaval in odobril posojilo SIS za elektrogospodarstvo SR Slovenije iz sredstev našega obveznega posojila skladu federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1981. Posojilo znaša 165.083,00 din.

PREVLADOVALA JE DOBRA VOLJA IN SMEH

Planinci so znani po prisrčni robatosti in duhovitosti. Naš Zupanc je vso pot pripovedoval šale. Največ jih je povedal na račun Gorenjcev, kar je tudi sam. Še bolj zanimivo pa ga je bilo poslušati, ko je pripovedoval o svojih doživetjih. Da bi kakšen primer ali trditev podkrepil je

uporabljal tako nenavadne primerjave, da smo se včasih smejali do ušes, kot se reče. Kadar je v pogovoru hotel povedati, kako je bilo kaj majhno je vedno rekel: majhen je bil kot penzija. Kadar je hotel povedati, kako je deževalo je rekel: padal je dež kot v kino. Ko je hotel

povedati, kako močno je zaradi utrujenosti zaspal je rekel, da je zaspal kot predsednik občine. Zapomnil pa sem si tudi naslednji dve šali:

Pisat znam, brat pa ne!

Je to mogoče?

Je, saj je še bolj neumen kot jaz.

Jej in pij, da boš zrasel, pa meten tako ne boš nikoli!

To šalo je Zupanc povedal, ko smo se ustavili, da bi se spočili in, ko smo hiteli, tako kot on, odvezovati nahrbtnike v katerih smo imeli razne dobrote.

S. K.

Spominska fotografija na vrhu Triglava. Foto: Stane Mancini.

S. Pesjak član skupščine

Na 9. seji DS DO DINOS, ki je bila 26. avgusta 1981 so delegati, med drugimi sklepi sprejeli tudi sklep, da naj bo član Skupščine gospodarske skupnosti občine Ljubljana-Bežigrad, v novi mandatni dobi, inženir Stanislav PESJAK, direktor TOZD Regeneracija tekstila.

***

PREBERITE TUDI TO!

35-letnico DO DINOS ne bomo praznovali v novembru mesecu, kot smo sporočili v prejšnji številki našega glasila, temveč v decembru in sicer 5. decembra 1981. In, kdaj je bil DINOS oziroma ODPAD ustanovljen? 26. oktobra 1946.

OSTRO NA STROKOVNEM SVETU

Na seji strokovnega sveta TOZD Regeneracija tekstila, dne 7.9.1981, so vprašanja poslovnosti zaostri in opozorili na obračun z osebno odgovornostjo za nepravilnosti v prihodnosti. Najprej so ugotavljali kaj niso postorili na osnovi sklepov prejšnje seje, potem pa so ocenili iz-

polnjevanje letnega načrta v mesecu juliju in avgustu.

Meseca julija sta oba tekstilna obrata dobro poslovala, v avgustu pa je dobro posloval samo tekstilni obrat v Ljubljani. Oba obrata pričakujeta v tretjem tromesečju ugodnejše rezultate.

Potem so se dogovorili kaj bodo storili, da bodo dobili več tekstilnih odpadkov oziroma krp, nato pa so kritično obravnavali nekaj nakupov tekstilnih odpadkov, ki niso bili dobro premišljeni. Ugotovili so tudi, da je njihova komercialna dejavnost premalo vsklajena in da se

bodo o tem pogovarjali na posebnem sestanku s komercialisti.

Na kraju seje so se dogovorili, kako bodo ravnali, da bi dosegli večji izvoz in sklenili, da bodo za vsak izpad izvoza zaradi osebnih vzrokov, ugotovili tudi osebno odškodninsko odgovornost.

(po zapisniku)

Pripravljenost

JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE - TITO

RAZSTRELIVA

Razstreliva so eksplozivi, ki pri segretju z udarcem, trenjem, sunkom ali vžigom hipoma in močno razpadejo v vroče pline in pare. Ta razpad je tako sunkovit, da poruši okolico. Razstreliva uporabljajo v kamnolomih rudnikih, pri gradnji hiš in kanalov, pri krčenju in ravnanju zemljišč itd. torej povsod tam, kjer je treba zdrobiti velik trden material ter bi bil normalni postopek predrag.

Razstreliva so zmesi ali kemične spojine. S sestavo lahko razdiralno moč razstreliva prilagodimo nalogam. Različna razstreliva se razlikujejo po količini plina in po količini toplote na kilogram razstreliva, po hitrosti eksplozije, po pritisku, ki ga izvajajo vroči eksplozijski plini na neposredno okolico, ter po tako imenovani brzanci.

En kilogram strelne želatine povzroči npr. pri eksploziji temperaturo preko 4700°C ter sprosti 1550 kcal to-

plote. Nastane 7121 razkrojnih plinov, pritisk zraste na 13.000 atmosfer, razdiralna moč pa znaša 160.000. Razdiralna moč črnega smodnika je npr. samo 1350. Merijo jo po tem koliko se deformira bakreni valj, na katerem vžgejo določeno množino razstreliva.

Razstrelivo je npr. dinamit, ki je sestavljen iz želatiranega nitroglikola, amonijevga solitra, natrijevega solitra, aromatskih nitro spojin in žaganja. Prvotni dinamit, ki ga je odkril Alfred Nobel, je vseboval 25 % kremenčeve pene (lupinic najmanjših morskih živalic) in 75 % absorbiranega nitroglicerina (gliceril trinitrata). Če primešamo dinamitu 40 % kamene soli, razdiralno moč lahko tako znižamo, da pri eksploziji ne more vžgati premogovega prahu ali jamskega plina. Takšnim eksplozijam pravimo jamski eksplozivi; uporabljajo se predvsem v rudarstvu.

boste prišli do njih. Previdno preiščite tudi hodnike, prehode in luknje v ruševinah. Če veste, da so v ruševinah ljudje, pa ne morete dobiti stika z njimi, udarjajte po ceveh ali drugih čvrstih delih ruševin, nato pa poslušajte, če vam zasuti odgovarjajo na te znake. Ko bodo slišali, da jih iščete in jim prihajate na pomoč, bo to zanje veliko upanje, dalo jim bo moči, da vztrajajo in dočakajo rešitev.

Nato se lotite reševanja tistih, ki so plitvo v ruševinah ali so le delno zasuti. Ruševine odstranjujte postopoma, bodisi z rokami ali z orodjem. Pri tem morate ravnati zelo previdno, da ruševin ne sprožite, ker lahko poškodujete zasute. Posamezne kose zidu in drugi material dvigajte z rokami, potem pa si jih med seboj podajajte in jih tako odstranite z ruševin. Pri drobnem materialu uporabljajte vedra.

Če večji kosi zidu ali drug težak predmet pritiska človeka pod seboj, ga dvignite z ročno dvigalko ali tramo,

in sicer le toliko, da ponesrečenca potegnete izpod njega. To opravite zelo previdno in predmet, med tem ko ga dvigate, sproti podlagajte ali podpirajte, da ne bi zdrsnil ali ponovno padel na ponesrečenca.

Če je zasuti ranjen, mu morate, takoj ko je možno, dati prvo pomoč. Prodiranje k zasutim skozi prehode med posameznimi plastmi ruševin ali med ruševinami in nepoškodovanimi deli stavbe zahteva veliko previdnosti. Vsak del prehoda morate temeljito pregledati, predno se podate vanj. Če je le mogoče, zaobidite ovire v prehodu. Če to ni mogoče jih previdno odstranite. Dele ruševin, ki bi se lahko podrli primerno podprite. Za to uporabljajte gradbeni material, ki ga najdete v ruševinah. Če do zasutih ne morete drugače, je treba prebiti zid ali strop, ki vas loči od njih. Izberite zid, ki je iz opeke ker se lažje prebije. Za reševanje potrebujete orodje za reševanje, skupno opremo in osebno opremo.

REŠEVANJE IZ RUŠEVIN

Zračni napad ali potres povzročita v naseljih velike ruševine, v katerih so pogosto zasuti ljudje. V ruševinah človek ne vzdrži dolgo, tudi če ni poškodovan, zato ga je treba iz njih čimprej rešiti.

Reševanje iz ruševin poteka počasi, vendar bodite vztrajni, kajti gre za življenja ljudi.

Najprej skrbno preglejte ruševine, da boste ugotovili, kje so v njih ljudje in kako

RUŠEVINA V OBLIKI ČRKE „V”

Strop se lahko zaradi preobremenitve prelomi po sredini. Srednji del pri prelomu pade v nižji prostor, obrobni deli pa zdrsnejo ob zidovih, tako da dobi ruševina obliko črke „V”. Rd padlima polovicama konstrukcije ostanejo prazni prostori, vdolbina v sredini pa je napolnjena z bremenom, ki je povzročilo tako podiranje. Ranjence lahko najdete tako v praznem prostoru pod pad-

lima polovicama stropa kot tudi v vmesni vdolbini. Preboji skozi čelne in bočne zidove, včasih pa tudi skozi sam strop, bodo omogočili dohod v blokiran prostor in reševanje poškodovanih. Če se pokaže, da so v srednji vdolbini poškodovani, morate ruševine prebijati pazljivo in postopno.

(Glej risbo ruševine v obliki črke „V” na str. 9).

Se nadaljuje

1

2

3

4

5

6

FOTO:
STANE
KOMAN

FOTOREPORTAŽA iz Moravce pri M. Soboti

1 Okrogli z ograjo zaščiteni termalni bazen 2 Odprti bazen z navadno vodo 3 Travnik za sončenje 4 Gozdiček za avtomobilske camp-prikolice 5 Naša prikolica s platnenim nadstreškom je v prijetni senci 6 Naš upokojenec FRANC OKORN z ženo HELENO.

TUDI DOMA

lahko napravimo dvigala

Dvigalo in vozilo prirejeno za naše potrebe

Že dolgo časa ne moremo dobiti ustreznih dvigal za skladiščna dela. Pred leti smo jih lahko uvozili iz Italije in obeh Nemčij. Italijanska še danes dobro služi svojemu namenu, nemška pa manj. Za vsa uvožena dvigala pa obstoja problem uvoza nadomestnih delov. Prav zato smo se v strojni službi TOZD POS odločili za naslednjo kombinacijo: na odsluženi kamion smo vdelali dvigalo I-7, proizvodnje LIV Postojna in ga dodatno obtežili. Registrirali smo ga kot samohodno dvigalo oziroma delovni stroj. Prednost „naših“ dvigal je v tem, da imajo ročico dolgo 7 metrov. Takih dvigal imamo že 7 in vsi uporabniki so z njimi zadovoljni. Seveda pride tudi do okvar, česar pa je kriva tudi posebnost našega dela.

Tudi v naprej se bomo morali bolj oslanjati na domačo opremo, pa čeprav morda ne bo vedno najboljša.

A.G.

VOLITVE SO USPELE

Delegatom, članom delavskih svetov v naši delovni organizaciji je potekel mandat in zato so bile 17. septembra 1981. volitve novih delegatov v vse naše delavske svete. Povsod so volitve uspele.

V TOZD POS je na 8 voliščih glasovalo 88.1 % volilnih upravičencev. Izvolili so 21-članski delavski svet tozda in sicer med 24. kandidati.

OZD RET je na dveh voliščih glasovalo 90.4 % upravičencev. Med 13 kandidati so v delavski svet tozda izvolili 11 delegatov.

V Delovni skupnosti skupnih služb se je volitev v svoj

delavski svet udeležilo 77.2 % upravičencev. Med 12 kandidati so izvolili 11 delegatov.

Volitve novega delavskega sveta delovne organizacije DINOS so bile istočasno z volitvami v obeh tozdih in v DSSS. Glasovanja se je udeležilo 87.1 % vseh upravičencev. Med 22 kandidati so izvolili 17 članski delavski svet DO DINOS, kakor je to določeno v statutu DO. Mandatna doba vseh novoizvoljenih članov DS traja 2 leti.

V naslednji številki glasila bomo objavili imena novih delegatov vseh naših delavskih svetov.

sk

„Kako? Barvno televizijo imaš, pa je nisi prijavil?“

„Ah, kam pa bi prišel, če bi prijavil vse, ki me dolgočasijo!“

Tovariš urednik!

V septembru mesecu sem bil na oddihu v Savudriji, v počitniškem stanovanju C-2. Nekaj stvari mi ni bilo všeč, pa sem se odločil, da vam napišem pismo s prošnjo, da po možnosti preskrbite odgovore na moja vprašanja oziroma pripombe in jih objavite v naslednji številki našega glasila. Vrata hladilnika Gorenje, ki je vdelan v kuhinjski pult so skrivljena in spodaj v njega uhaja zrak. Zato je hitro poln ledu, živila v njem pa se slabše ohlajajo kot bi se, če bi se vrata dobro zapirala. Ali bo mogoče do prihodnje sezone to popraviti? Odtok vode, ki se v kopalnici nabere na tleh, ko se umivaš ali tuširaš ni na najnižjem mestu, zato

voda odteka pod vrati na hodnik in če jo je malo več, tudi v spalnico in stranišče. Toliko se jo nateče kadar se kdo tušira. Ali bi se dalo to popraviti?

Hišnik pobira turistično takso takoj, ko prideš na oddih. Rado pa se zgodi, da moraš oditi domov prej kot si načrtoval. Tako se je zgodilo tudi meni. Turistično takso sem plačal za 15 dni, na oddihu pa sem bil samo 8 dni. Ali ni to preveč — po domače?

Menda je že dalj časa pokvarjena deska na straniščni školjki. Snet je oziroma sname se in pade na tla, čim se je dotakneš. Ali bi jo lahko kdo popravil ali pa zamenjal? Pa brez zamere! Lep pozdrav!

Kosta

KRIŽANKA: ARNOLD

		KUMA, BOTRICA		STAROGRŠ. MESTO (OLINTOS)	NAŠ KOH-TEJWER	DIHOS-35 LET	GRAŠČA-KOVO-BIVALIŠČE	ZORANA ZEMLJA	RAZSTRELJEVALEC	OŽIVLJE-VALEC, RISAR PRI FILMU	DESETI TON V GLASBI	GORA V ARMENIJI
		STRANSKI DEL LADJE				SOSEDA ŠMARJE GORE						
		BIKOBORSKI VZKLIK RIBA, SALMONID				WOODPINEH NEM. PESNIKA RILKEJA KLOPIČA						
								ARABSKI KNEZ DELČEK, DROBEČEK				
DODATEK K PISMU DOSTAVEK	IME AMER. BALETKE DUNČAN	STRUPEL ALKALOID V VOLČJI ČEŠLJI	PREBIVALEC SOSEDE PJE DRŽAVE	KANIHA, TUDI V OPADKIH RADIJ			GLEDALIS-KA IGRA SMRTNI BOJ					
GRAFIČNI PRIKAZ PROCESA					RAZVED-RILO	STOLETJE VEK	DVOJICA ŽUPAN V ČASIH NAPOLEONA		KRADLJI-VEC ZMES KOVIN			
ČREPIJ-SVA SODBA V STARI GRČIJI							KRAJ PRI KUREŠČKU Ž VIKENDI				GLASBENA VAJA	KISANA KRMA, SILAŽA
UREJEN NASAD				FINSKO JE-ZERO, TUDI INARI BRAMBA			OBRAVO SADJE RAHEL OČRT					
NEUVE-LJAVLJEN MEDNAROD-NI JEŽIK		BOLE TONE RESEVALCI COLN GRŠ		NIŽJI BARON KRAJ NA VI-PAVSKEM						TAVČAR IVAN DUŠA UMRLEGA		
SOPAREN ZRAK						100 M ²	ODVAJALNO SREDSTVO RAFKO, IROGLIČ					
HOTEL PRI KRAJNSKI GORI				JAJČNIK				UPANJE				
GORA NAD BOVCEM				MESTO V TESALIJ				MEHIČNO JAMSTVO				

OBVESTILA UREDNIŠTVA

V stoti številki našega glasila smo razpisali nagradno igro: iskanje tujk v našem glasilu. Ker ni bilo pravega odziva smo v stoprvi številki natančneje opisali ka-tere vrste tujk naj bralci iščejo: takšne, ki jih z malo truda lahko nadomestimo z domačimi izrazi.

Nagrado 300.00 din dobi, kdor nam bo poslal daljši seznam takšnih tujk, najdenih v našem glasilu. V seznamu, h tujkam ni potrebno napisati slovenske izraze. To bomo storili mi v uredništvu, ko bomo objavili ime nagrajenca in njegov seznam.

Sporočamo, da zaenkrat uradno nismo prejeli še no-benega seznama.

V stoti številki našega glasila pa smo poslali našim bralcem še dva vabila. V prvem vabimo, da nam po-šljete fotografije iz vašega življenja in dela. Fotogra-fira lahko tudi vaš otrok. Odziv! Nič!

Drugo vabilo je pravzaprav natečaj amaterske delav-ske fotografije, ki ga je razpisala „Delavska enot-nost“. Rok je bil 1. september 1981. Odziv? Nič! Ta natečaj je končan, še naprej pa velja naše vabilo za fotografije iz vašega življenja in dela. Za objav-ljeno fotografijo boste dobili honorar, lahko pa tudi nagrado, če bo posnetek vsestransko dober.

Poleg popravka, ki ga objavljamo na str. 7, sporočamo tudi popravek v zvezi s prvo sliko v stoprvi številki na 8. strani. Omenjena slika je obrnjena, zato je tov. Zupanc prvi z desne in ne z leve.

Bralcem sporočamo, da bomo novembra meseca ob-javili celostransko nagradno križanko v čast 35-let-nice naše delovne organizacije. Druga nagradna kri-žanka bo Novoletna.

Vse kar bi radi poslali uredništvu našega glasila poš-ljite na naslov: Dinos Ljubljana, Uredništvo glasila, Ljubljana, Titova 118.

Še to! Ali ste pravilno rešili križanko v 101 številki? Pravilna rešitev je takšna:

Sorbona, tram, ozebnik, revij, daj, analitik, oblet-nica, EGS, drajna, vino, ne, papir, en, ejektor, Alon, Kecal, anion, laso, Al, kri, Ist, Abesinija, kan, oma, tabakoza, tolar, ER, ime, asistent, Elda, nak, ra-janka, trim.